

BIBLIOGRAFIA PRAC PROF. DR. HAB. ZYGMUNTA KRZAKA
ZA LATA 2004–2020¹

2004

1. *Megality Europy i morze*, [w:] *Przez pradzieje i wczesne średniowiecze: księga jubileuszowa na siedemdziesiąte piąte urodziny docenta doktora Jana Gurby*, red. J. Libera, A. Zakoscielna, Lublin, s. 49–53.

2007

2. *Od matriarchatu do patriarchatu*, Warszawa, 496 ss.
3. (wywiad) *Od epoki pokoju do epoki wojen: prehistoria i pleć*, „Rzeczpospolita” (wyd. zasadnicze), 290: 12 grudnia 2007, s. A24–A25.

2010

4. *Słowo o archeologii polskiej*, „Archeologia Polski”, 55/1–2, s. 103–106.

2011

5. *Symbolika kurhanu*, [w:] *Kurhany i obrządek pogrzebowy w IV–II tysiącleciu p.n.e.*, red. H. Kowalewska-Marszałek, P. Włodarczak, Kraków–Warszawa, s. 37–39.

2019

6. *Ku...: boczne myślenie poza zawodową pracą naukową – ścieżkami bez znaków drogowych i obcęgów mózgowych*, Krosno, 150 ss.²

¹ Niniejszy wykaz stanowi kontynuację bibliografii prac prof. dr. hab. Zygmunta Krzaka za lata 1958–2003, opracowanej na podstawie materiałów Profesora i uzupełnionej przez Dorotę Cyngot i Dagmarę Mańkę. Bibliografia ta liczy 323 pozycje opublikowane (nr 1–323), 3 pozycje pozostające w 2003 r. w druku (nr 324–326, z których pierwsza nie ukazała się drukiem, druga została wydana w 2008 r., natomiast trzecia prawdopodobnie została opublikowana pod zmienionym tytułem, zob. tu pozycje 3 i 5) i 4 pozycje będące maszynopisami nieopublikowanymi (nr 327–330) (por. D. C y n g o t, D. M a ń k a, *Bibliografia prac prof. dr. hab. Zygmunta Krzaka*, „Archeologia Polski”, 48/1-2: 2003, s. 10–24).

² Publikacja o lakonicznym tytule *Ku...*, opatrzona mottem: „W stronę «ukrytego wymiaru»...”, to ostatnia spośród książek Profesora Zygmunta Krzaka. Stanowi ona zbiór esejów, starannie dobranych i uznanych przez Autora za najbardziej ważne, mające doniosłe znaczenie, stałą aktualność i – według jego słów – „ponadnaukowe”. Niektóre z nich były już wcześniej publikowane (artykuły w pismach naukowych, felietony w „Rzeczpospolitej”). Inne powstały w ostatnich latach życia Profesora, a część z nich zdążył upowszechnić wśród swych przyjaciół drogą korespondencji, która stopniowo stała się jego głównym sposobem komunikacji. Jak napisał we *Wstępie*: „zrodziły się z potrzeby poznania świata i podzielenia się przemyśleniami z innymi osobami. [...] wszystkie one krążą wokół tematyki mitu starożytnego i fenomenu archaicznego myślenia” (s. 5). Książka składa się z tekstów (czasem minimalnie w stosunku do pierwowzorów zmienionych), wymienionych tu w kolejności ich umieszczenia w tomie. Ten „list do świata” Zygmunta Krzaka zamyka wielkie słowo „KONIEC” i podpis: „zk / pyłek i mikrob / ŚWIATA”.

„Czym jest starożytny mit religijny” (s. 7–8); „Dzieje myśli ludzkiej, czyli od panszamanizmu do panracjonalizmu” (s. 9–23)³; „Myśl człowieka Złotego Wieku” (s. 23–40)⁴; „Żal mi” (s. 40–41)⁵; „Marzenie Buñuela” (s. 41–42)⁶; „Zapomniana medycyna” (s. 42–43)⁷; „Homo mutabilis” (s. 44–45)⁸; „Magia ognia” (s. 45–46)⁹; „Czwarty wymiar” (s. 46–47)¹⁰; „Mój Bruno Schulz” (s. 48–50); „Psychologia transpersonalna” (s. 50–52)¹¹; „Praca” (s. 52–53)¹²; „Dwa drzewa” (s. 53–54)¹³; „Pierwsze wątpliwości” (s. 54–55)¹⁴; „My ludzie” (s. 56–57)¹⁵; „Mutacje umysłowe” (s. 57–58)¹⁶; „Pierwsza filozofia” (s. 58–59)¹⁷; „Odczarowanie słońca” (s. 60)¹⁸; „Pytanie św. Tomasza” (s. 61)¹⁹; „Człowiek Turinga” (s. 62–63)²⁰; „Kosmogram

³ Zob. też w *Bibliografii prac prof. dr. hab. Zygmunta Krzaka za lata 1958–2003* pozycje o numerach 240 (*From panshamanism to panrationalism. An outline of evolution of human thought from the Stone Age to the twentieth century*, „Archeologia Polski”, 38/1: 1993, s. 51–74) oraz 241 (*Od panszamanizmu do panracjonalizmu. Zarys ewolucji myśli ludzkiej od epoki kamiennej po wiek XX*, „Nauka Polska”, 41/6 (271): 1993, s. 153–164).

⁴ Zob. też w *Bibliografii...* nr 243 (*Człowiek Złotego Wieku*, „Konteksty. Antropologia kultury. Etnografia. Sztuka” [dawniej: „Polska Sztuka Ludowa”], 48/3–4 (226–227): 1994, s. 45–52).

⁵ Zob. też w *Bibliografii...* nr 300 (*Żal mi...*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 15/4: 1996, s. 27) oraz nr 301 (*Żal mi...*, „Universitas. Kwartalnik Towarzystwa Przyjaciół Polskiego Uniwersytetu Na Obczyźnie”, 66: 1996, s. 2).

⁶ Zob. też w *Bibliografii...* nr 306 (*Marzenie Buñuela*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 16/167: 1997, s. 26).

⁷ Zob. też w *Bibliografii...* nr 281 (*Zapomniana medycyna*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/165: 1995, s. 24).

⁸ Zob. też w *Bibliografii...* nr 259 (*Homo mutabilis*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/151: 1995, s. 20) oraz nr 305 (*Homo mutabilis*, „Universitas. Kwartalnik Towarzystwa Przyjaciół Polskiego Uniwersytetu Na Obczyźnie”, 72/73: 1997, s. 2 i 43).

⁹ Zob. też w *Bibliografii...* nr 261 (*Magia ognia*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/134: 1995, s. 20).

¹⁰ Zob. też w *Bibliografii...* nr 257 (*Czwarty wymiar*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/202: 1995, s. 21).

¹¹ Zob. też w *Bibliografii...* nr 296 (*Psychologia transpersonalna*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 15/31: 1996, s. 21).

¹² Zob. też w *Bibliografii...* nr 309 (*Praca*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 16/173: 1997, s. 27).

¹³ Zob. też w *Bibliografii...* nr 247 (*Dwa drzewa*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 13/258: 1994, s. 4).

¹⁴ Zob. też w *Bibliografii...* nr 292 (*Pierwsze wątpliwości*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 15/242: 1996, s. II).

¹⁵ Zob. też w *Bibliografii...* nr 264 (*My ludzie*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/48: 1995, s. 18).

¹⁶ Zob. też w *Bibliografii...* nr 263 (*Mutacje umysłowe*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/138: 1995, s. 24).

¹⁷ Zob. też w *Bibliografii...* nr 291 (*Pierwsza filozofia*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 15/47: 1996, s. 28).

¹⁸ Zob. też w *Bibliografii...* nr 290 (*Odczarowanie słońca*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 15/273: 1996, s. 27).

¹⁹ Zob. też w *Bibliografii...* nr 273 (*Pytanie świętego Tomasza*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/6: 1995, s. 24).

²⁰ Zob. też w *Bibliografii...* nr 256 (*Człowiek Turinga*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/97: 1995, s. 21).

– krzyż – bóstwo” (s. 63–71)²¹; „Symbolika kurhanu” (s. 71–73)²²; „Najstarszy symbol” (s. 73–74)²³; „Święta góra i krąg” (s. 74–93)²⁴; „Odnaleźć Atlantyde!” (s. 93–94)²⁵; „Narodziny religii” (s. 94–95)²⁶; „Objawienie” (s. 95–96)²⁷; „Wieża Babel” (s. 96–97)²⁸; „Wędrujące centrum” (s. 97–98)²⁹; „Oswoić smoka” (s. 98–99)³⁰; „Światowid – co i kogo przedstawia?” (s. 99–110)³¹; „Odyszeusz i syreny” (s. 110–113); „Cztery postawy” (s. 113–114)³²; „Dlaczego agresja?” (s. 114–116)³³; „Przyspieszenie” (s. 116–117)³⁴; „Wiek XX jako kali juga” (s. 117–119)³⁵; „Wielu uczonych” (s. 119–120)³⁶; „Mit postępu” (s. 120–122)³⁷; „Trzy kultury” (s. 122–124)³⁸; „Czas jako aktualność” (s. 124–125); „Schyłek nauki?” (s. 125–127)³⁹; „Tyle manowców...” (s. 127–128)⁴⁰; „Zobaczyć cudzy sen...” (s. 128–130); „Cud nakarmienia 5000”

²¹ Zob. też w *Bibliografii...* nr 166 (*Kosmogram – krzyż – bóstwo*, „Wiadomości Archeologiczne”, 46/2: 1981, s. 135–144).

²² Zob. też pozycję 6 w niniejszej bibliografii.

²³ Zob. też w *Bibliografii...* nr 249 (*Najstarszy symbol*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 13/281: 1994, s. 4).

²⁴ Zob. też w *Bibliografii...* nr 262 (*Święta góra i krąg. Szkic prahistoryczno-mitoznawczy*, „Wiadomości Archeologiczne”, 51/2: [1986–1990] 1990, s. 115–134).

²⁵ Zob. też w *Bibliografii...* nr 268 (*Odnaleźć Atlantyde!*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/187: 1995, s. 22).

²⁶ Zob. też w *Bibliografii...* nr 287 (*Narodziny religii*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 15/127: 1996, s. 22).

²⁷ Zob. też w *Bibliografii...* nr 289 (*Objawienie*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 15/32: 1996, s. I).

²⁸ Zob. też w *Bibliografii...* nr 280 (*Wieża Babel*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/36: 1995, s. 27).

²⁹ Zob. też w *Bibliografii...* nr 298 (*Wędrujące centrum*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 15/133: 1996, s. 25).

³⁰ Zob. też w *Bibliografii...* nr 269 (*Oswoić smoka*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/30: 1995, s. 27).

³¹ Zob. też w *Bibliografii...* nr 239 (*Światowid – co i kogo przedstawia?*, „Problemy”, 48/8 (552): 1992, s. 30–39).

³² Zob. też w *Bibliografii...* nr 244 (*Cztery postawy*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 13/269: 1994, s. 4) oraz nr 245 (*Cztery postawy*, „Universitas. Kwartalnik Towarzystwa Przyjaciół Polskiego Uniwersytetu Na Obczyźnie”, 59: 1994, s. 2).

³³ Zob. też w *Bibliografii...* nr 246 (*Dlaczego agresja?*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 13/293: 1994, s. 4).

³⁴ Zob. też w *Bibliografii...* nr 271 (*Przyspieszenie*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/116: 1995, s. 4) oraz nr 295 (*Przyspieszenie*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 15/227: 1996, s. 6).

³⁵ Zob. też w *Bibliografii...* nr 278 (*Wiek XX*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/27: 1995, s. 28).

³⁶ Zob. też w *Bibliografii...* nr 279 (*Wielu uczonych*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/122: 1995, s. 4).

³⁷ Zob. też w *Bibliografii...* nr 262 (*Mit postępu*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/94: 1995, s. 26).

³⁸ Zob. też w *Bibliografii...* nr 277 (*Trzy kultury*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/274: 1995, s. III).

³⁹ Zob. też w *Bibliografii...* nr 274 (*Schyłek nauki*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 14/157: 1995, s. 6).

⁴⁰ Zob. też w *Bibliografii...* nr 317 (*Tyle manowców*, „Rzeczpospolita” [Dodatek „Nauka i Technika”], 20/193: 2001, s. A9).

(s. 130–131); „Wilkołactwo – czym było?” (s. 132–134); „Wampiryzm – fikcja czy prawda?” (s. 134–135); „Z tamtego świata” (s. 136–137); „Prehistoria a przyszłość” (s. 137–139)⁴¹; „Matriarchalna podświadomość Europy” (s. 140–145)⁴²; „Dogonić świat!” (s. 146–149)⁴³; „Matrioszki” (s. 149)].

Opracowała Dorota Cyngot

⁴¹ Zob. też w *Bibliografii...* nr 323 (*Prahistoria a przyszłość*, [w:] *Słowianie i ich sąsiedzi we wczesnym średniowieczu*, M. Dulinicz red., Lublin–Warszawa 2003, s. 31–33).

⁴² Zob. też w *Bibliografii...* nr 321 (*Matriarchalna nieświadomość Europy*, „ALBO albo. Problemy psychologii i kultury”, 1: 2003 [Matriarchat – Patriarchat. Subkultura ojca, subkultura matki], s. 9–16).

⁴³ Zob. też w *Bibliografii...* nr 318 (*Dogonić świat*, „ALBO albo. Problemy psychologii i kultury”, 3: 2002 [Myślenie], s. 110–113).